

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**“МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ”**
(для студентів економічних спеціальностей)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено кандидатом економічних наук, доцентом кафедри обліку і аудиту *М. М. Матюхою*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту (протокол № 14 від 21.07. 08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Матюха М. М. Навчальна програма дисципліни “Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті” (для студентів економічних спеціальностей). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 24 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, зміст дисципліни “Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті”, плани семінарських і практичних занять, завдання для самостійної роботи, питання для самоконтролю, список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вивчення курсу “Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті” — сформувати систему знань з бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту для підготовки проектів управлінських рішень.

Основне завдання дисципліни полягає у вивченні теоретичних засад прийняття управлінських рішень та моделей і методів підготовки проектів рішень за напрямками управлінської діяльності.

Предмет дисципліни — виробнича діяльність підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна “Моделі та методи прийняття управлінських рішень в аналізі та аудиті” вивчається після опанування дисциплін: “Бухгалтерський облік”, “Фінансовий облік”, “Економічний аналіз”, “Державний фінансовий контроль”, “Аудит” та інших базових дисциплін, що уможливають вивчення методології організації обліку, економічного контролю та аналізу економіко-правових відносин підприємств — суб'єктів господарювання різних форм власності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ
РІШЕНЬ В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ”

№ пор.	Назва і теми змістового модуля	Кількість годин			
		загалом	лекцій	практичних (семінарських, індивідуальних) занять	самостійної роботи
	Змістовий модуль I. Загальні особливості предмету				
1	Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	4	1	1	2
2	Системний аналіз управлінських проблем	6	2	1	3
3	Методологічні засади підготовки проектів управлінських рішень	3	1	-	2
	Змістовий модуль II. Аналітичне моделювання прийняття управлінських рішень				
4	Програмно-цільове управління та управлінські рішення	9	2	2	5
5	Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень	16	4	4	8
6	Моделі розв’язання проблем беззбитковості діяльності	13	3	2	8
7	Методи аналізу вигоди і витрат	9	2	2	5

Змістовий модуль III. Моделювання інвестиційної діяльності підприємства					
8	Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди	8	2	1	5
9	Методи і моделі аналізу фінансових інвестицій	8	2	1	5
10	Методи ситуаційного аналізу у прийнятті управлінських рішень	14	4	4	6
11	Моделі управління матеріальними запасами	12	2	2	8
12	Моделі фінансового управління	13	3	2	8
13	Методи прийняття стратегічних управлінських рішень	10	3	2	5
14	Моделі та методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства	10	3	2	5
Разом годин:		135	34	26	75

ЗМІСТ
дисципліни
“МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ
РІШЕНЬ В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ”

Змістовий модуль I. Загальні особливості предмету

Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень

1. Сутність та зміст управлінського рішення.
2. Різномасштабність управлінських рішень.
3. Принципи і вимоги до управлінського рішення.
4. Наукова обґрунтованість рішення.
5. Кількісна та якісна визначеність рішення.
6. Оптимальність рішення.
7. Своєчасність та комплексність рішення.
8. Повнота оформлення рішення.

Література [1–4; 6; 23]

Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем

1. Системний підхід до управління.
2. Визначення поняття системи, її властивості.
3. Підсистеми й елементи системи.
4. Систематичний аналіз при підготовці управлінських рішень.
5. Групи управлінських проблем.
6. Сутність системного аналізу проблем управління.
7. Процес системного аналізу.

Література [3; 6]

Тема 3. Методологічні засади підготовки проектів управлінських рішень

1. Функції управління та управлінські рішення. Класифікація рішень.
2. Методологічні засади розробки управлінських рішень.
3. Принципи управління.
4. Ефективність управлінських рішень і стабільність об'єкта управління.
5. Підвищення конкурентоспроможності об'єкта управління.

Література [1–4; 6]

Змістовий модуль II. Аналітичне моделювання прийняття управлінських рішень

Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення

1. Програмно-цільове управління і рішення. Види програм.
2. Характеристика програм.
3. Формування комплексних програм.
4. Ефективність програм (економічна, соціальна, екологічна).
5. Приклади державних, галузевих і регіональних комплексних програм.

Література [3; 6]

Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень

1. Аналіз варіантів альтернативних рішень.
2. Процес підготовки і прийняття рішень.
3. Процес прийняття управлінського рішення, його основні елементи.
4. Процес формування мети рішення.
5. Вибір варіантів рішення.
6. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах недостатньої інформації і вигідності.

Література [3; 6; 8; 11; 21]

Тема 6. Моделі розв'язання проблем безбитковості діяльності

1. Розгляд та з'ясування поведінки виробничих витрат.
2. Економічна модель безбитковості.
3. Бухгалтерська модель безбитковості.
4. Математична модель аналізу безбитковості виробництва.
5. Аналіз економічних ситуацій на основі бухгалтерської моделі безбитковості.
6. Особливості аналізу та підготовки проектів рішень у багатономенклатурному виробництві.
7. Обмеження бухгалтерської моделі аналізу безбитковості виробництва.
8. Урахування обмежень при підготовці проектів управлінських рішень.

Література [1; 12; 13; 21]

Тема 7. Методи аналізу вигоди і витрат

1. Аналіз варіантів альтернативних рішень.
2. Методика розрахунку додаткової вигоди і додаткових витрат.
3. Поняття явних та неявної вигоди і наявних витрат підприємства.
4. Визначення вигоди та витрат при прийнятті управлінських рішень.
5. Порівняння вигоди і витрат при прийнятті управлінських рішень.

Література [1; 5; 8; 13]

Змістовий модуль III. Моделювання інвестиційної діяльності підприємства

Тема 8. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди

1. Концепція вартості грошей з урахуванням часу.
2. Методи оцінки проєктів капітальних інвестицій.
3. Розрахунок чистої теперішньої вартості з урахуванням інфляції.
4. Аналіз чутливості чистої теперішньої вартості.
5. Внутрішня норма прибутковості.
6. Період окупності інвестицій.
7. Дисконтований період окупності інвестицій.
8. Індекс прибутковості.
9. Модифікована внутрішня норма прибутковості.

Література [1; 3; 5; 8; 13; 15]

Тема 9. Методи і моделі аналізу фінансових інвестицій

1. Етапи розвитку інвестиційної теорії.
2. Портфель цінних паперів: числові характеристики, стратегії.
3. Вибір структури портфеля з наперед заданими характеристиками. Класична модель Марковіца.
4. Концептуальні підходи до побудови множини портфелів.
5. Теоретико-ігрова концепція вибору портфеля.
6. Теоретико-ігрова концепція вибору структури портфеля при заданому розподілі ймовірності.
7. Теоретико-ігрова концепція вибору структури портфеля за невідомого розподілу ймовірності.
8. Теоретико-ігрова концепція вибору структури портфеля у випадку протидії економічного середовища.

Література [3; 9; 15; 17]

Тема 10. Методи ситуаційного аналізу у прийнятті управлінських рішень

1. Прийняття рішень у стандартних ситуаціях.
2. Невизначеність ринкової ситуації, конфлікт і зумовлений ними ризик. Ризикологія.
3. Кількісний та якісний аналізи ризику як складові аналізу ринкової ситуації.
4. Прийняття управлінських рішень у конфліктних ситуаціях.
5. Використання методів теорії ігор при прийнятті управлінських рішень.

Література [1; 6]

Тема 11. Моделі управління матеріальними запасами

1. Основна модель управління запасами. Рівняння загальної вартості.
2. Модель щорічної вартості замовлення і запасів продукції.
3. Вплив знижки на щорічну вартість замовлення і запасів продукції.
4. Модель виробництва партії продукції.
5. Модель планування дефіциту при виконанні та невиконанні замовлень покупців.
6. Невизначеність і основна модель управління запасами.

Література [1; 11–13; 18; 21]

Тема 12. Моделі фінансового управління

1. Базові фінансові моделі управління.
2. Моделі податкової політики. Ефект надмірного оподаткування.
3. Модель оподаткування із захистом інтересів підприємців.
4. Модель оптимізації ставки податку.
5. Модель регулювання фонду споживання. Основні показники соціального захисту населення.
6. Моделювання діяльності банків, фондових бірж та акціонерних підприємств.
7. Окремі аналітичні моделі. Моделювання обмінного курсу валют. Модель накопичення від комерційної діяльності. Моделювання динаміки місцевих ринків праці.
8. Моделювання стабільності в регіоні. Формування двосекторної моделі економіки. Створення комп'ютерної системи радника з фінансових питань.

Література [1; 3; 15–17; 20; 22; 23]

Тема 13. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень

1. Основні підходи до визначення стратегічних управлінських рішень.
2. Основні підходи до розуміння середовища підприємства. Діагностика внутрішнього та зовнішнього середовища.
3. Модель стратегічного планування на основі “стратегічної прогалини”.
4. Модель стратегічного планування, що базується на врахуванні ринкових переваг.
5. Модель стратегічного планування, орієнтована на створення та підтримку конкурентоспроможності підприємства.
6. Модель стратегічного планування, орієнтована на створення позитивного іміджу.
7. Модель стратегічного планування, що враховують розмір підприємства.

Література [7; 13; 14; 19]

Тема 14. Моделі та методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства

1. Прогнозування та його роль у діяльності підприємства.
2. Якісні та кількісні моделі прогнозування.
3. Метод експертних оцінок.
4. Метод складання сценарію.
5. Методи економіко-математичного моделювання.
6. Технологічне прогнозування.
7. Метод кореляції трендів.
8. Метод регресійного аналізу.
9. Метод екстраполяції трендів.
10. Прийняття рішень щодо прогнозування розвитку підприємства з використанням комп’ютерних систем.

Література [13; 16; 18; 21]

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. Загальні особливості предмету

Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень

1. Передумови виникнення управлінської проблеми.
2. Ознайомлення з альтернативами рішень.
3. Принципи обґрунтованого управлінського рішення.

4. Стимулююча функція рішення.
5. Функція гнучкості рішення.

Література [1–4; 6; 23]

Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем

1. Блок-схема системного аналізу.
2. Стадії системного аналізу.
3. Постановка проблеми.
4. Структурний аналіз об'єкта управління.
5. Основні етапи розробки моделі аналізу.
6. Синтез досліджуваної системи.
7. Етапи підготовки проекту розв'язання управлінської проблеми.

Література [3; 6]

Змістовий модуль II. Аналітичне моделювання прийняття управлінських рішень

Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення

1. Поняття та сутність програмно-цільового управління.
2. Характеристика видів програм.
3. Основні етапи формування комплексних програм.
4. Оцінка ефективності програм (економічна, соціальна, екологічна).
5. Приклади державних, галузевих і регіональних комплексних програм.

Література [3; 6]

Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень

1. Варіанти альтернативних рішень.
2. Основні елементи процесу прийняття управлінського рішення.
3. Принципи формулювання мети рішення.
4. Вибір варіантів рішення.
5. Блок-схема процесу прийняття управлінського рішення.

Література [3; 6; 8; 11; 21]

Тема 6. Моделі розв'язання проблем безбитковості діяльності

1. Поведінка виробничих витрат.
2. Побудова графіка поведінки витрат.

3. Використання прямих витрат у системі обліку витрат “директ-костінг”.
4. Ознайомлення з методом найменших квадратів у виявленні постійних витрат.
5. Графічне зображення економічної моделі беззбитковості.
6. Функція змінних витрат в економічній моделі виробництва.
7. Модель маржинального прибутку.
8. Альтернативний графік прибутку та обсягу виробництва.

Література [1; 12; 13; 21]

Тема 7. Методи аналізу вигід і витрат

1. Аналіз варіантів альтернативних рішень.
2. Методика розрахунку додаткової вигоди і додаткових витрат.
3. Поняття явних та неявної вигоди і витрат підприємства.
4. Ознайомлення з порядком визначення вигоди та витрат при прийнятті управлінських рішень.

Література [1; 5; 8; 13]

Змістовий модуль III. Моделювання інвестиційної діяльності підприємства

Тема 8. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди

1. Поняття майбутньої і теперішньої вартостей інвестицій.
2. Методи оцінки проєктів капітальних інвестицій.
3. Розрахунок чистої теперішньої вартості з урахуванням інфляції.
4. Аналіз чутливості чистої теперішньої вартості.
5. Порядок розрахунку внутрішньої норми прибутковості та періоду окупності інвестицій.
6. Порядок розрахунку індексу прибутковості та модифікованої внутрішньої норми прибутковості.

Література [1; 3; 5; 8; 13; 15]

Тема 9. Методи і моделі аналізу фінансових інвестицій

1. Порядок обчислення норми прибутку.
2. Ознайомлення з числовими характеристиками активів та порядком їх обчислення.
3. Види портфельних стратегій.
4. Ознайомлення з класичною моделлю Марковіца.
5. Концептуальні підходи до побудови множини портфелів.
6. Ознайомлення з теоретико-ігровою концепцією вибору портфеля.

Література [3; 9; 15; 17]

Тема 10. Методи ситуаційного аналізу у прийнятті управлінських рішень

1. Ознайомлення з етапами прийняття рішень у стандартних ситуаціях.
2. Кількісний та якісний аналізи ризику як складові аналізу ринкової ситуації.
3. Ознайомлення з етапами прийняття управлінських рішень у конфліктних ситуаціях.
4. Використання методів теорії ігор при прийнятті управлінських рішень.

Література [1; 6]

Тема 11. Моделі управління матеріальними запасами

1. Передумови моделі управління матеріальними запасами.
2. Порядок визначення оптимального розміру замовлення.
3. Порядок визначення рівня та інтервалу повторного замовлення.
4. Ознайомлення з моделями економічного розміру партії.
5. Ознайомлення з рівневою системою повторного замовлення.
6. Ознайомлення з циклічною системою повторного замовлення.

Література [1; 11–13; 18; 21]

Тема 12. Моделі фінансового управління

1. Ознайомлення з моделями амортизації та оцінки капітальних активів. Базова модель ціноутворення.
2. Ознайомлення з моделями регулювання фонду споживання.
3. Ознайомлення з моделями банківського маркетингу. Моделювання діяльності фондових бірж.
4. Ознайомлення з моделями накопичення від комерційної діяльності.

Література [1; 3; 15–17; 20; 22; 23]

Тема 13. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень

1. Ознайомлення з основними підходами до визначення стратегічних управлінських рішень.
2. Порядок діагностики внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.
3. Ознайомлення з моделями стратегічного планування на основі “стратегічної прогалини”.

4. Ознайомлення з моделями стратегічного планування, що базується на врахуванні ринкових переваг.
5. Ознайомлення з моделями стратегічного планування, орієнтованими на створення та підтримку конкурентоспроможності підприємства.
6. Ознайомлення з моделями стратегічного планування, орієнтованими на створення позитивного іміджу.
7. Ознайомлення з моделями стратегічного планування, що враховують розмір підприємства.

Література [7; 13; 14; 19]

Тема 14. Моделі та методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства

1. Види прогнозів та основні методи і моделі прогнозування ділової активності.
2. Ознайомлення з якісними та кількісними моделями прогнозування.
3. Метод експертних оцінок.
4. Метод складання сценарію.
5. Методи економіко-математичного моделювання.

Література [13; 16; 18; 21]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Мета самостійної роботи — якнайглибше вивчити дисципліну.

У процесі самостійної роботи студенти вивчають лекційний матеріал, рекомендовані літературні джерела, реферують законодавчі та нормативні акти, виконують ситуаційні завдання.

Змістовий модуль I. Загальні особливості предмету

Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень

1. Навести визначення змісту управлінського рішення, охарактеризувати зв'язок із процесом управління.
2. З'ясувати важливість економічного аспекту рішень.
3. З'ясувати важливість соціального аспекту управління.
4. З'ясувати важливість психологічного аспекту рішення та створення психологічного клімату.
5. З'ясувати важливість правового аспекту рішення.
6. З'ясувати важливість організаційного аспекту управління.
7. З'ясувати взаємозв'язок аспектів управлінських рішень.

Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем

1. Охарактеризувати властивості системи.
2. Визначити поняття ієрархійності та цілісності системи.
3. Розглянути та засвоїти блок-схему системного аналізу.
4. Ознайомитися зі стадіями системного аналізу.

Тема 3. Методологічні засади підготовки проектів управлінських рішень

1. З'ясувати основні функції управління планування і прогнозування.
2. Охарактеризувати функцію організації взаємодії.
3. Охарактеризувати функцію регулювання.
4. Охарактеризувати функцію мотивації та контролю.

Змістовий модуль II. Аналітичне моделювання прийняття управлінських рішень

Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення

1. Охарактеризувати види програм цільових управлінських рішень.
2. Ознайомитися з етапами формування комплексних програм.
3. Навести приклади державних, галузевих і регіональних комплексних програм.

Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень

1. З'ясувати особливості прийняття управлінських рішень в умовах недостатньої інформації і вигідності.
2. Засвоїти порядок організації і контролю виконання рішень.

Тема 6. Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності

1. Охарактеризувати класифікацію витрат за способом списання їх на собівартість продукції.
2. Охарактеризувати класифікацію витрат за зміною обсягів діяльності.
3. З'ясувати відмінності економічної та бухгалтерської моделей беззбитковості.
4. Засвоїти математичну формулу залежності суми прибутку від обсягу виробництва. Межі безпеки.

5. Ознайомитися з етапами підготовки проектів управлінських рішень про досягнення прибутку, обсяг виробництва для одержання встановленого прибутку, збільшення прибутку від реклами, зниження ціни для розширення ніші ринку.

Тема 7. Методи аналізу вигоди і витрат

1. Ознайомитися з методикою розрахунку додаткової вигоди і додаткових витрат.
2. З'ясувати поняття явних та неявних вигоди і витрат підприємства.
3. Порівняння вигоди і витрат при прийнятті управлінських рішень.

Тема 8. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди

1. Розглянути взаємозв'язок теперішньої і майбутньої вартостей.
2. Визначити поняття ануїтету.
3. Ознайомитися з методикою врахування ризику при інвестуванні в основні фонди.
4. Ознайомитися з моделлю раціонування капіталу та подальшого аудиту.

Тема 9. Методи і моделі аналізу фінансових інвестицій

1. Розглянути підходи до визначення портфеля цінних паперів.
2. З'ясувати види портфельних стратегій.
3. Ознайомитися з концептуальними підходами до побудови множини портфелів.
4. Засвоїти теоретико-ігрову концепцію вибору портфеля.

Тема 10. Методи ситуаційного аналізу у прийнятті управлінських рішень

1. Ознайомитися з поняттям та сутністю ризикології.
2. Засвоїти етапи прийняття управлінських рішень у конфліктних ситуаціях.
3. Ознайомитися з використанням методів теорії ігор при прийнятті управлінських рішень.
4. Ознайомитися з історією виникнення теорії ігор.
5. Засвоїти статичні та динамічні моделі.

Тема 11. Моделі управління матеріальними запасами

1. З'ясувати вплив знижки на щорічну вартість замовлення і запасів продукції.
2. З'ясувати вплив на вартість замовлення і запасів продукції двох знижок на розмір замовлення.
3. Засвоїти основну модель управління запасами.
4. З'ясувати умови досягнення мінімального рівня обслуговування.
5. З'ясувати умови досягнення мінімальної вартості.

Тема 12. Моделі фінансового управління

1. Засвоїти модель оцінки капітальних активів.
2. Ознайомитися з моделями обслуговування боргу.
3. Охарактеризувати основні показники соціального захисту населення.
4. Ознайомитися з імітаційною моделлю фінансової діяльності акціонерного підприємства та ймовірісно-автоматичною моделлю діяльності комерційного банку.
5. Ознайомитися з моделюванням динаміки місцевих ринків праці.
6. Ознайомитися з моделюванням стабільності в регіоні.
7. Розглянути комп'ютерну систему радника з фінансових питань.

Тема 13. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень

1. Розглянути модель стратегічного планування на основі “стратегічної прогаліни”.
2. Розглянути модель стратегічного планування, що базується на врахуванні ринкових переваг.
3. Розглянути модель стратегічного планування, орієнтовану на створення та підтримку конкурентоспроможності підприємства.
4. Розглянути зв'язок прогнозів з цілями та стратегіями підприємства.

Тема 14. Моделі та методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства

1. Розглянути роль прогнозування в діяльності підприємства.
2. Вибір методів прогнозування.
3. Ознайомитися з методами економіко-математичного моделювання.
4. Прийняття рішень щодо прогнозування розвитку підприємства з використанням комп'ютерних систем.

ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Для визначення успішності навчання використовують контрольні заходи, які охоплюють поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять і має на меті перевірити рівень підготовленості студентів до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після вивчення дисципліни (семестровий контроль) або логічно завершених розділів чи модулів (проміжний контроль).

Під час вивчення дисципліни використовують такі форми контролю:
поточного

- усне опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;

проміжного (модульного)

- тестування;
- розв'язання практичних завдань;

семестрового

- залік.

КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Мінімальною умовою отримання оцінки “зараховано” на заліку є виконання з позитивною оцінкою 60–75 % встановленого переліку робіт чи завдань.

Умови отримання позитивних оцінок на диференційованому заліку встановлюються в таких межах (у відсотках до максимального результату виконання індивідуальних завдань):

“задовільно” – 55–69 %;

“добре” – 70–84 %;

“відмінно” – 85 % та більше.

Умови отримання позитивних оцінок на екзамені встановлюються в таких межах (у відсотках до максимального результату виконання індивідуальних завдань):

“задовільно” – 60–74 %;

“добре” – 75–89 %;

“відмінно” – 90 % та більше.

Правила результатів навчання визначаються викладачами за погодженням з кафедрами з урахуванням особливостей організації на-

вчального процесу на різних формах навчання, встановлених робочим навчальним планом співвідношень різних видів навчальних занять і самостійної роботи студентів, вагомості різних форм контрольних заходів, а також технічних можливостей використання певних видів контрольних заходів.

Номери завдань студенти вибирають за першою літерою свого прізвища і останньою цифрою номера залікової книжки.

Перша літера прізвища	Номери завдань за останньою цифрою номера залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
А, Б, В, Г	2, 17, 31, 46, 61	5, 20, 32, 47, 63	6, 21, 33, 48, 65	4, 19, 34, 49, 67	1, 16, 35, 50, 69	3, 18, 36, 51, 71	15, 30, 37, 52, 73	12, 27, 38, 53, 75	13, 28, 39, 54, 62	5, 19, 40, 55, 64
Д, Є, Ж, З	9, 24, 41, 56, 66	11, 25, 42, 57, 68	8, 23, 43, 58, 70	10, 25, 44, 59, 72	2, 19, 22, 45, 60, 74	5, 22, 44, 59, 61	6, 23, 43, 58, 63	14, 29, 42, 57, 65	9, 26, 41, 56, 67	1, 18, 40, 55, 69
І, Ї, Й, К, Л	6, 23, 39, 54, 71	7, 26, 38, 55, 73	12, 29, 37, 56, 75	5, 18, 36, 57, 62	4, 15, 35, 53, 64	7, 17, 34, 52, 66	13, 29, 33, 51, 68	1, 14, 32, 50, 70	7, 21, 31, 49, 72	2, 16, 39, 48, 74
М, Н, О, П	7, 24, 35, 50, 75	8, 25, 31, 52, 74	4, 16, 33, 54, 73	11, 29, 35, 56, 72	9, 20, 32, 58, 71	8, 21, 34, 60, 70	12, 23, 36, 51, 69	10, 24, 38, 53, 68	6, 25, 40, 55, 67	4, 26, 42, 57, 66
Р, С, Т, У	3, 27, 44, 59, 65	6, 28, 45, 55, 64	7, 29, 40, 56, 63	9, 21, 37, 57, 62	8, 30, 34, 51, 61	3, 22, 31, 50, 67	14, 28, 32, 49, 69	7, 25, 33, 48, 71	10, 21, 34, 51, 73	3, 17, 35, 51, 75
Ф, Х, Ц, Ч	5, 30, 36, 56, 70	12, 28, 37, 57, 67	4, 27, 38, 58, 64	6, 26, 39, 59, 69	2, 25, 40, 60, 71	1, 24, 41, 56, 73	5, 23, 42, 57, 75	6, 22, 43, 58, 61	4, 21, 44, 59, 62	6, 20, 45, 55, 63
Інші літери	10, 31, 44, 60, 64	8, 29, 43, 59, 65	11, 28, 42, 58, 66	3, 19, 41, 57, 67	5, 27, 40, 56, 68	4, 26, 39, 55, 69	1, 15, 38, 54, 70	2, 22, 37, 53, 71	3, 23, 36, 52, 72	2, 26, 35, 50, 73

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття управлінських рішень.
2. Оцінка ефективності моделей прогнозування.
3. Теоретичні засади беззбитковості виробництва.
4. Класифікація управлінських рішень та вимоги до них.
5. Методика аналізу беззбитковості виробництва.
6. Прогнозування фінансової діяльності.
7. Багатоаспектний підхід до прийняття управлінських рішень.
8. Модель аналізу вигоди і витрат.
9. Моделі прийняття рішень прогнозування розвитку підприємств.
10. Методи та способи прийняття управлінських рішень.
11. Вимірювання та оцінювання вигоди і витрат.
12. Методи прийняття рішень щодо прогнозування розвитку підприємств.
13. Моделювання при прийнятті управлінських рішень.
14. Основи аналізу інвестицій в основні засоби.
15. Процес прийняття стратегічних рішень.
16. Мистецтво прийняття управлінських рішень: нестандартні підходи.
17. Основні моделі та методи аналізу інвестицій в основні засоби.
18. Переваги стратегічного підходу до управління.
19. Зміст програмно-цільового управління.
20. Моделі формування політики управління фінансовими інвестиціями.
21. Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних управлінських рішень.
22. Поняття програми та її характеристика.
23. Основні критерії аналізу фінансових інвестицій.
24. Моделювання фінансових стратегій на мікроекономічному рівні.
25. Методика розробки комплексної програми цільового управління.
26. Методи аналізу фінансових інвестицій.
27. Математичне моделювання в управлінні фінансовою діяльністю підприємства.
28. Процес підготовки і прийняття рішень.
29. Аналіз ситуації господарюючого суб'єкта.
30. Моделі управління матеріальними запасами.
31. Контроль за виконанням управлінського рішення.

32. Оцінювання реального стану господарюючого суб'єкта.
33. Оцінювання ефективності моделей прогнозування.
34. Вимоги до управлінських рішень.
35. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.
36. Складові системи управління трудовими ресурсами.
37. Закони і закономірності, що впливають на прийняття рішень.
38. Сутність і значення стратегічного управління.
39. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах недостатньої інформації і вигідності.
40. Розгляд та з'ясування поведінки виробничих витрат.
41. Економічна модель безбитковості.
42. Бухгалтерська модель безбитковості.
43. Математична модель аналізу безбитковості виробництва.
44. Аналіз економічних ситуацій на основі бухгалтерської моделі безбитковості.
45. Особливості аналізу та підготовки проектів рішень у багатоменклатурному виробництві.
46. Обмеження бухгалтерської моделі аналізу безбитковості виробництва.
47. Врахування обмежень при підготовці проектів управлінських рішень.
48. Аналіз варіантів альтернативних рішень.
49. Методика розрахунку додаткової вигоди і додаткових витрат.
50. Поняття явних та неявних вигоди і витрат підприємства.
51. Визначення вигоди та витрат при прийнятті управлінських рішень.
52. Порівняння вигоди і витрат при прийнятті управлінських рішень.
53. Концепція вартості грошей з урахуванням часу.
54. Принципи і завдання побудови системи управління трудовими ресурсами.
55. Закони зв'язку із зовнішнім середовищем.
56. Процес стратегічного управління.
57. Завдання управління фінансовим капіталом.
58. Соціально-психологічні та біопсихічні закони.
59. Стратегічне управління підприємством.
60. Функції управління формуванням фінансового капіталу.
61. Етапи прийняття управлінських рішень.
62. Математичні методи в економічному аналізі.

63. Функції управління використанням фінансового капіталу.
64. Предмет дослідження і умови формування теорії прийняття рішень.
65. Методи виявлення проблем управління.
66. Завдання управління інвестиціями.
67. Предмет дослідження і умови формування теорії прийняття рішень.
68. Функції і структура теорії прийняття рішень.
69. Аналіз і оцінювання виявлених проблем.
70. Інвестиційна політика підприємства.
71. Методологічні, організаційні та економічні аспекти теорії прийняття рішень.
72. Системний аналіз у прийнятті рішень.
73. Завдання обліку і контролю матеріалів.
74. Умови і ситуації розробки управлінських рішень.
75. Метод мозкової атаки.
76. Сутність і функції управління інвестиціями підприємства.
77. Стандартні та невизначені проблеми.
78. Передбачення і прогнозування як метод прийняття рішень.
79. Управління реальними, фінансовими та іноземними інвестиціями.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Голов С. Ф.* Управлінський облік. — К.: Лібра, 2003. — 704 с.
2. *Литвак Б. Г.* Управленческие решения: Учебник. — М.: Экмос, 1998. — 248 с.
3. *Норкотт Деркл.* Принятие инвестиционных решений: Пер. с англ. — М.: ЮНИТИ, 1997. — 248 с.
4. *Чумаченко Н. Г., Заботила Р. И.* Теория управленческих решений. — К: Выща шк., 1981. — 248 с.
5. *Шим Джей К., Сигл Джоэл Т.* Методы управления стоимостью и анализ затрат: Пер. с англ. — М.: Филинь, 1996.
6. *Эддоус М., Стенсфилд Р.* Методы принятия решений: Пер. с англ. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. — 590 с.

Додаткова

7. *Єфремов В. С.* Стратегическое планирование в бизнес-системах. — М.: Финпресс, 2001. — 220 с.

8. *Верба В. А., Загородніх О. А.* Проектний аналіз. — К.: Вид-во КНЕУ, 2000. — 322 с.
9. *Вітлінський В. В.* Моделювання економіки: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003. — 408 с.
10. *Голов С. Ф., Єфіменко В. І.* Фінансовий та управлінський облік. — К.: Автоінтерсервіс, 1996. — 544 с.
11. *Голов С. Ф.* Управленческий бухгалтерский учет. — К.: Скарбы, 1998. — 384 с.
12. *Грещак М. Г., Гребешкова О. М., Коцюба О. С.* Внутрішній економічний механізм підприємства. — К.: Вид-во КНЕУ, 1998. — 228 с.
13. *Друри К.* Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. — 560 с.
14. *Економічний ризик: ігрові моделі: Навч. посіб. / В. В. Вітлінський, П. І. Верченко, А. В. Сігал, Я. С. Наконечний; За ред. д-ра екон. наук, проф. В. В. Вітлінського.* — К.: КНЕУ, 2002. — 446 с.
15. *Комаринський Я., Яремчук І.* Фінансово-інвестиційний аналіз: Навч. посіб. — К.: Укр. енцикл., 1996. — 300 с.
16. *Костіна Н. А., Алексєєв А. А., Василик О. Д.* Фінансове прогнозування: методи та моделі: Навч. посіб. — К.: Знання, 1997. — 184 с.
17. *Миддлтон Д.* Бухгалтерский учет и принятие финансовых решений: Пер. с англ. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. — 408 с.
18. *Ричард Б. Чейз, Николас Дж. Эквילайн, Роберт Ф. Якобс.* Производственный и операционный менеджмент: Пер. с англ. — М.: Издат. дом “Вильямс”, 2001. — 8-е изд. — 704 с.
19. *Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж.* Стратегический менеджмент. — М.: ЮНИТИ. — 1998. — 576 с.
20. *Федоренко В. Г.* Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. — К.: МАУП, 1999. — 184 с.
21. *Хан Дитчер. Пик.* Планирование и контроль: концепция контроллинга: Пер. с нем. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 800 с.
22. *Хелферт.* Техника финансового анализа: Пер. с англ. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. — 664 с.
23. *Хонгрэн И. Т., Фостер Дж.* Бухгалтерский учет: управленческий аспект: Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1995.
24. *Чумаченко Н. Г.* Внутризаводской экономической анализ. — К.: Тэхніка, 1968. — 288 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Моделі та методи прийняття управлінських рішень в аналізі та аудиті”	4
Зміст дисципліни “Моделі та методи прийняття управлінських рішень в аналізі та аудиті”	6
Плани семінарських (практичних) занять	10
Завдання для самостійної роботи	14
Засоби для проведення поточного та підсумкового контролю	18
Критерії успішності навчання	18
Питання для самоконтролю	20
Список літератури	22

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Л. С. Тоболіч*
Комп’ютерне верстання *А. А. Кучерук*

Зам. № ВКЦ-3950

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротативний трафаретний.

Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*